

Protokoll 5/2025

Tid Torsdagen den 12 juni 2025 kl. 15.30-16.00

Plats Stora kollegiesalen, Stadshuset

Justering Måndagen den 23 juni 2025, §§ 1-5, 7, 9, 11-16, 18, 21-24

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 12 juni 2025, §§ 6, 8, 10, 17, 19, 20

Anders Österberg

Rita Valanko

Närvarande

Beslutande ledamöter

Anders Österberg (S) ordföranden

Dennis Wedin (M) vice ordföranden §§ 1-23

Margareta Stavling (S)

Anders Göransson (S)

Ingela Edlund (S)

Clara Lindblom (V) §§ 6-23

Lennart Tonell (MP)

Rita Valanko (M)

Fredrik Sand (M)

Gabriel Kroon (SD) §§ 1-23

André Nilsson (L) §§ 1-23

Linn Bessner (C)

Tjänstgörande ersättare

Tim Schnoor (V) §§ 1-5, 24

Agneta Sundberg (V)

Anders Edin (SD) § 24

Felix Schartner Giertha (MP) § 24

Emil Bustos (S) § 24

för Clara Lindblom (V)

för Jonathan Metzger (V)

för Gabriel Kroon (SD)

för Dennis Wedin (M)

för André Nilsson (L)

Ersättare

Emil Bustos (S) §§ 1-23

Tove Lönstad (S)

Bengt-Olov Tengmark (S)

Maj-Len Eklund (S)

Tim Schnoor (V) §§ 6-23
Felix Schartner Giertha (MP) §§ 1-23
Robert Stahre (M) §§ 1-23
Torbjörn Ebérus (M) §§ 1-23
Anders Edin (SD) §§ 1-23
Patrick Amofah (C) §§ 1-23

Tjänstemän

Förvaltningschefen Thomas Andersson, Jenni Almgren, Göran Carlberg, Britta Eliasson, Sverker Henriksson, Anders Jonsson, Peter Svärd, Carolina Zandén och nämndsekreterare Fabian Lind, samt borgarrådssekreteraren Sonja Pagrotsky och personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-6

§ 1**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Exploateringsnämnden utser Rita Valanko (M) att tillsammans med ordföranden Anders Österberg (S) justera dagens protokoll. Justering sker måndagen den 23 juni 2025.

§ 2

Frågor för beredning

Inga frågor för beredning.

§3

Anmälan av inkomna skrivelser till exploateringsnämnden

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar att godkänna anmälan av inkomna skrivelser m.m. till exploateringsnämnden enligt förteckningar från den 27 maj 2025 och från den 12 juni 2025.

§4

Anmälan av delegationsbeslut fattade inom exploateringskontoret

Dnr E2025-00047

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna anmälan.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 20 maj 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§5

Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor

Beslut

Protokoll 2/2025 från den 18 mars 2025 för
stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens gemensamma
råd för funktionshinderfrågor anmäls.

§6

Tertialrapport 1/2025 för exploateringsnämnden

E2025-01245

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner tertialrapport 1/2025 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Exploateringsnämnden ansöker om budgetjustering inom driftverksamheten med 3,4 miljoner kronor avseende vattenförekomster och klimatåtgärder.
3. Exploateringsnämnden ansöker om budgetjustering avseende ökade driftkostnader på 16,5 miljoner kronor avseende kostnader inom upphandling, kommunikation samt strategiskt arbete som enligt gällande regelverk inte är direkt hänförliga till investeringsprojekt.
4. Exploateringsnämnden ansöker om budgetjustering för ökad fastighetsskatt på 7,7 miljoner kronor.
5. Exploateringsnämnden ansöker om budgetjustering för ökade driftkostnader 1,2 miljoner kronor avseende förvaltningsuppdragen samt färjetrafiken till Hammarby Sjöstad.
6. Exploateringsnämnden ansöker om budgetjustering för ökade rättegångskostnader samt ökade kostnader inom upphandlingsverksamheten på 1,9 miljoner kronor.
7. Exploateringsnämnden ansöker om budgetjustering för ökade kostnader på 0,4 miljoner kronor för perioden augusti-december 2025 för samverkan inom omställningsområdet.
8. Exploateringsnämnden ansöker om budgetjustering för klimatinvestering med 11,6 miljoner kronor.
9. Exploateringsnämnden ansöker om budgetjustering för trygghetsinvestering i projektet Kista äng. Totalt avser ansökan 6,1 miljoner kronor för åren 2025–2026. Ansökan för 2025 uppgår till 2,6 miljoner kronor.

10. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Linn Bessner (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 16 maj 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Gabriel Kroon (SD) och André Nilsson (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Linn Bessner (C) föreslår att nämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Tertialrapport 1 för exploateringsnämnden visar på de utmaningar omvärldsläget och krisen i byggbranschen fortsatt medför, men också att den förda politiken inte tillräckligt adresserat och parerat dessa utmaningar. Kraftigt ökade kostnader för alla aktörer i branschen har inneburit en hastig inbromsning i byggandet. Konjunkturcykler är däremot inga naturkatastrofer som är omöjliga att förutspå.

Centerpartiet betonar att ekonomisk stabilitet och tillväxt måste prioriteras bättre, och ser det som ett misslyckande att adekvat förbereda sig för och svara på de ekonomiska förändringar som påverkar bostadsmarknaden och byggbranschen. Den ökande diskrepansen mellan de budgeterade målen för inriktningsbeslut och utfall i verkligheten är oroväckande – särskilt alarmerande är läget för stadens allmännyttiga bostadsbolag som under året inte fått en enda markanvisning.

Konjunkturen har skapat stora utmaningar för ett välbehövligt tillskott av bostäder i olika upplåtelseformer. Bristen på de bostäder som behövs för att flera yrkeskategorier ska kunna bo i Stockholm är akut och detta hämmar även Stockholms tillväxt. Vi ser med oro över det faktum att staden inte lyckas i bostadspolitiken, och att Exploateringsnämndens mål om

markanvisningar och inriktningsbeslut är långt ifrån att uppnås. Det är också tråkigt att staden väljer ett alldeles för ensidigt fokus på Järva, trots att flera av stadens ytterområden behöver liknande stöd.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Gabriel Kroon (SD) och André Nilsson (L).

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Exploateringsnämndens tertialrapport 1 för 2025 är en redovisning av utfallet för månaderna januari till och med april. Då flertalet av målen är satta på årsbasis utifrån budgeten så är det generellt sett svårt att göra någon handfast bedömning av resultatet hittills. Dock finns det tendenser att skönja inom ramen för kontorets framlagda prognoser, såväl positiva sådana som en del av mer illavarslande karaktär.

Det är illavarslande att vänsterstyret misslyckats med målet om antal bostäder i inriktningsbeslut. Dessa ska enligt mål för år 2025 uppgå till 4 000 bostäder varav 2 000 hyresrätter, men under tertial 1 har nämnden enbart fastställt inriktningsbeslut för 185 bostäder, samtliga på delegation. Därtill har prognosen för helåret redan reviderats ned till 3 000 bostäder. Lika illavarslande är det att antalet påbörjade bostäder endast uppgår till 572 stycken, att jämföra med årsmålet på 6 000. Även här har prognosen skrivits ned – till 3 000.

Vi noterar också att även det politiskt satta målet om markanvisningar till allmännyttan är satt till 2 000 stycken. Trots detta har noll (0) allmännyttiga hyresrätter markanvisats hittills i år. Precis som förra årets rapportering vid denna tidpunkt har vänsterstyret heller inte lyckats markanvisa en enda bostad i syfte att nå minskade boendekostnader. Det är naturligtvis inget annat än ett bostadspolitiskt fiasko från vänsterstyret.

Vi ser fortsatt med stor oro på den rödgröna majoritetens ideologiskt drivna förtätningsiver i stadens kulturhistoriskt

viktiga villaområden. Detta trots att staden under förra mandatperioden antog en strategi i syfte att värna villastäderna mot ovarsam exploatering. Vi ser också med oro på återgången till en överbudspolitik där exploateringsprojekt inte längre ska behöva bära sina egna investeringsutgifter. Detta sammantaget riskerar leda till såväl en urholkad ekonomi som en stadsbyggnadspolitik som ofrånkomligen skadar både kulturvärden och stockholmarnas gröna närmiljö. Det står i skarp kontrast till den balanserade stadsutveckling som Moderaternas står för och som vi hellre hade sett som rådande inriktning för nämndens arbete även under innevarande mandatperiod.

André Nilsson (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Tertialrapporten från exploateringsnämnden speglar en växande diskrepans mellan stadens ambitioner och de styrande politikernas leverans. Trots tydliga utmaningar såsom budgetavvikelse, låg måluppfyllelse inom det centrala området bostadsbyggande och osäkerhet kring flera större projekt, framstår rapporteringen som alltför tillfredsställd. Det menar vi riskerar att försvaga förtroendet för både stadens styrning och dess prioriteringar.

Det är tydligt att nämnden i många fall fastnar i processer, utredningar och administration, snarare än att fokusera på konkreta och mätbara resultat. Detta märks särskilt inom bostadsbyggandet, där produktionsnivåerna fortsatt ligger långt under de mål som kommunfullmäktige har satt upp. Avsaknaden av nya bostäder och bristen på innovativa lösningar för att möta bostadsbristen är särskilt oroande i ett ansträngt marknadsläge.

Även ur ett ekonomiskt perspektiv framträder utmaningar. Återkommande kostnadsökningar och förskjutna investeringar gör det svårt att upprätthålla långsiktig planering och skapar en instabilitet som i förlängningen kan påverka andra viktiga satsningar inom välfärden. Det finns därför ett behov av att stärka det ekonomiska ansvaret och tydliggöra styrningen i syfte att använda stadens resurser mer effektivt och träffsäkert.

Vi delar stadens revisorers anmärkning på hur exploateringsnämnden har visat brister i sin redovisning av investeringar, där en konsekvent och enhetlig redovisning inte

har tillämpats. Detta har som följd krävts att budgetjusteringar har fått göras. Flera av dessa justeringar skulle kunna ha undvikits genom en förbättrad planering och kontroll över stadens investeringar och en bättre regelföljsamhet vid redovisningen.

Ett område som lyfts i tertialrapporten men som enligt vår uppfattning kräver betydligt mer uppmärksamhet och konkreta åtgärder är frågan om tomträtsavgälden. Den nuvarande nivån på tomträtsavgälderna, i kombination med osäkerheten kring deras framtida utveckling, skapar betydande problem både för befintliga fastighetsägare och för stadens exploateringsverksamhet.

Avslutningsvis, efterlyser vi en mer realistisk och transparent rapportering från exploateringsnämnden. Det behövs tydligare prioriteringar ett ökat ansvarstagande och en starkare koppling mellan stadens högt ställda mål och vad vänsterstyret levererar. Stadens invånare förtjänar att vi inte bara pratar om vad som borde göras utan att vi också lyckas genomföra det. Liberalerna vill genom sin politik bidra konstruktivt för att vända utvecklingen och säkerställa en stad i tillväxt där bostadsbyggande, ekonomisk stabilitet och hållbar stadsutveckling går hand i hand.

§7**Årsrapport 2024 för exploateringsnämnden. Svar på remiss från Stadsrevisionen**

E2025-00948

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som yttrande över årsrapport 2024 för exploateringsnämnden.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 21 maj 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

André Nilsson (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi noterar exploateringsnämndens årsrapport för 2024 och vill särskilt uppmärksamma flera viktiga iakttagelser som Liberalerna anser bör prioriteras i nämndens arbete framöver.

Att revisionen för tredje året i rad bedömer att nämnden endast delvis uppnår kommunfullmäktiges mål inom sitt kärnuppdrag, är oroande. Inte minst gäller detta området bostadsförsörjning, där antalet markanvisade bostäder återigen ligger under uppsatta mål. Det är tydligt att dagens marknadsläge är utmanande, men det gör det ännu viktigare att staden arbetar mer strategiskt, långsiktigt och samordnat för att säkerställa att det fortsatt byggs inte med större fokus på bostäder med rimliga kostnader och särskilda boendeformer.

Vi noterar också att nämndens går med ett underskott både i drift- och investeringsverksamheten. Revisionen pekar

dessutom på att investeringsredovisningen fortfarande har stora brister. Liberalerna välkomnar att en stor genomlysning har påbörjats, men vi instämmer i att rutiner behöver färdigställas, implementeras och följas upp för att säkerställa korrekt och transparent hantering av investeringsmedel.

Vidare ser vi att flera av de återkommande rekommendationer ännu inte är åtgärdade, såsom hanteringen av markanvisningar med mera. Vi vill särskilt betona vikten av att arbetet med att åtgärda dessa brister ges fortsatt prioritet.

Liberalerna vill i sammanhanget också understryka vikten av att stadens styrning inte bara fokuserar på kvantitativa mått, utan också att beslutsfattande sker på ett rättssäkert och transparent sätt.

Vi kommer fortsatt att följa dessa frågor noggrant och verkar för att exploateringsnämnden ska arbeta mer strategiskt, ekonomiskt hållbart och med en tydligare ansvarsfördelning.

§8**Motion av Jan Jönsson (L) och Björn Ljung (L)
om att skapa förutsättningar för nya innovativa
modeller inom bostadsbyggandet. Svar på
remiss**

E2025-01051

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

André Nilsson (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Linn Bessner (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 maj 2025.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) och Gabriel Kroon (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) André Nilsson (L) föreslår att nämnden beslutar att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

Vi vill börja med att tacka exploateringskontoret för svaret på vår motion. Det gläder oss särskilt att kontoret uttrycker sig positivt om initiativ som kan bidra till att sänka trösklarna in på bostadsmarknaden. Det är ett viktigt erkännande av de utmaningar som många stockholmare står inför i dag – inte minst unga vuxna och hushåll med låga inkomster.

I motionen lyfte vi fram Kymmendö-modellen, utvecklad av Stockholms Stadsmission, som ett exempel på hur behovsprövad tilldelning av bostäder och en differentierad hyressättning kan kombineras för att ge fler människor ett tryggt hem. Modellen fokuserar tydligt på social hållbarhet och är ett konkret exempel på en innovativ lösning som förtjänar att prövas i större skala.

Samtidigt har vi nåtts av uppgifter om att intresserade aktörer inte upplevt att staden varit mottaglig för dialog kring att testa modellen. Detta oroar oss. Vi vill också uppmärksamma att Hyresgästföreningen har uttryckt kritik mot den differentierade hyressättningen, då den utmanar dagens hyresreglering.

För oss liberaler är det dock inte viktigast att vidmakthålla befintliga strukturer, utan att hitta lösningar som fungerar. Kymmendö-modellen visar att det går att bygga rimliga bostäder till rimligt pris, om viljan finns. Vi menar därför att staden bör ta initiativ till en öppen och konstruktiv dialog med de aktörer som vill arbeta med modellen och undersöka hur eventuella hinder kan undanröjas.

Vi uppmanar exploateringsnämnden att ta fasta på innovativa lösningar för att råda bot på bostadsbristen och gå från ord till handling, genom att skapa faktiska förutsättningar för pilotprojekt som Kymmendö-modellen och andra liknande initiativ.

- 3) Linn Bessner (C) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet delar Liberalernas uppfattning om att bostadskrisen i Stockholm kräver reformer och nytänkande, särskilt för att trygga bostadssituationen för de grupper som idag står längst ifrån en trygg bostadssituation. Kymmendömodellen som tillämpats av Stockholms Stadsmission i deras nyproduktion i Farsta strand är ett bra exempel på hur detta kan göras även inom ramen för rådande lagstiftning.

Även vi är av åsikten att upplåtelsen av stadens mark bättre kan kopplas till social och ekonomisk hållbarhet. Centerpartiet vill se att markanvisningar villkoras mot att 30% av bostäderna aktören bygger byggs som socialt hållbara bostäder, som tilldelas enligt behovsprövning.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) och Gabriel Kroon (SD).

§9

Ekonomisk uppföljning per maj, 2025

E2025-00392

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 5 juni 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§10**Motion av Jan Jönsson (L) och Elin Hjelmestam (L) om att Stockholm ska inrätta en miljöcontroller till Brommaprojektet. Svar på remiss**

E2025-01052

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

André Nilsson (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 25 april 2025.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Gabriel Kroon (SD) och Linn Bessner (C) föreslår (se beslutet).
- 2) André Nilsson (L) föreslår att nämnden beslutar att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

Vi tackar kontoret för svaret på motionen.

Vi delar uppfattningen att Bromma är ett unikt stadsutvecklingsprojekt med stor potential – men också med betydande miljömässiga utmaningar. Därför är det glädjande att förvaltningen bekräftar vikten av ett starkt fokus på klimat och hållbarhet i projektet.

Vi noterar att förvaltningen föreslår att en hållbarhetsstrateg eller -samordnare tillsätts snarast. Detta är ett steg i rätt riktning, men enligt Liberalerna faller dessa uppgifter inom

ramen för det vi föreslår att en miljöcontroller ska ansvara för. En miljöcontroller ska inte enbart stötta arbetet, utan ha ett tydligt och sammanhållet ansvar för att säkerställa att hela projektet genomförs med minsta möjliga klimatavtryck. Sanering av marken ska med högsta hälsokvalitet, och att projektets miljöpåverkan löpande följs upp och rapporteras till såväl ansvariga förvaltningar som kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Gabriel Kroon (SD) och Linn Bessner (C).

§11**Markanvisning för bostäder inom del av fastigheten Elektriciteten 6 i Hjorthagen, Norra Djurgårdsstaden, till Klöver AB**

E2025-00181

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att anvisa mark för bostäder inom del av fastigheten Elektriciteten 6 till Klöver NYAB 165 AB och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i tjänsteutlåtandet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 22 april 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§12**Markanvisning för bostäder inom del av fastigheten Farsta 2:1 i Farsta Strand till Studor Projektutveckling och ingående av samarbetsavtal med Fastighetsnämnden.
Reviderat Inriktningsbeslut**

E2022-03322

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att anvisa mark för bostäder inom del av fastigheten Farsta 2:1 till Studor Projektutveckling AB, att ingå samarbetsavtal med fastighetsnämnden och ge exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i tjänsteutlåtandet.
2. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna förslag till reviderat inriktningsbeslut och ger exploateringskontoret i uppdrag att fortsätta planering för projekt Högerudsbacken upp till 5 miljoner kronor (Reviderat inriktningsbeslut), som underlag för kommande genomförandebeslut.

Reservation

Gabriel Kroon (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 12 mars 2025.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), André Nilsson (L) och Linn Bessner (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Gabriel Kroon (SD) föreslår att exploateringsnämnden beslutar att avslå kontorets tjänsteutlåtande samt att därutöver anföra följande:

Exploateringsnämnden fattade 2023-03-23 beslut om att markanvisa till Aros bostadsutveckling AB samt

fastighetskontoret inom fastigheten Farsta 2:1 i Farsta strand. Projektet kallas Högerudsbacken och innehåller förutom utveckling för bostäder även en markanvisning för en friliggande förskola till Skolfastigheter i Stockholm AB, nedan SISAB. Under 2024 valde Aros bostadsutveckling AB att lämna tillbaka markanvisningen.

Exploateringskontoret anordnande under 2024 en anbudstävling på pris för att få in en ny byggaktör. Studor Projektutveckling AB la det högst budet och föreslår erhålla markanvisning för cirka 80 lägenheter i flerbostadshus inom del av fastigheten Farsta 2:1 inom pågående projektet Högerudsbacken. Området är beläget i stadsdelen Farsta Strand längs med Ullerudsbacken och Högerudsbacken.

Sverigedemokraterna motsätter sig exploateringen på den förslagna platsen. Ingreppet innebär en ovarsam förtätning som förstör området.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), André Nilsson (L) och Linn Bessner (C).

§13**Motion av Gabriel Kroon (SD) och Mats Johnsson (SD) om att rädda Hovings malmgård.
Svar på remiss**

E2025-01080

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Gabriel Kroon (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 12 maj 2025.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), André Nilsson (L) och Linn Bessner (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Gabriel Kroon (SD) föreslår att exploateringsnämnden beslutar att bifalla Sverigedemokraternas utlåtande som svar på remissen samt att därutöver anföra följande:

Exploateringskontoret har mottagit en remiss från kommunstyrelsen angående ett förslag om att stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att avbryta projekteringen av seniorboendet vid Hovings malmgård och söka andra lösningar för att inkludera bostäder i området runt malmgården.

Exploateringsnämnden tillstyrker förslaget i motionen. Hovings malmgård måste undantas från ovarsam exploatering som fördärvar ett av stadens främsta kulturarv.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), André Nilsson (L) och Linn Bessner (C).

§14**Motion av Gabriel Kroon (SD) och Mats Johnsson (SD) om att stoppa bygget på Läkarhusets tomt vid Odenplan. Svar på remiss**

E2025-00802

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Gabriel Kroon (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 25 april 2025.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), André Nilsson (L) och Linn Bessner (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Gabriel Kroon (SD) föreslår att exploateringsnämnden bifaller Sverigedemokraternas utlåtande som svar på remissen samt att därutöver anföra följande:

Exploateringskontoret har mottagit en remiss från kommunstyrelsen angående ett förslag om att stoppa bygget på Läkarhusets tomt vid Odenplan. I motionen vill motionärerna att det nya huset som ska byggas gestaltas i sekelskiftesstil såsom andra hus kring Odenplan.

Sverigedemokraterna motsätter sig den föreslagna skyskrapan på Odenplan. Istället föreslår vi att platsen ska utvecklas med ett höghus som kombinerar modern och klassisk arkitektur.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), André Nilsson (L) och Linn Bessner (C).

§15**Överenskommelse om exploatering med försäljning, för bostadsändamål inom fastigheten Gubbängen 1:1 i Gubbängen med Guldmyran nr 12 BRF. Genomförandebeslut**

E2025-00622

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner för sin del förslag till genomförandet av exploatering inom fastigheten Gubbängen 1:1 och föreslår att kommunfullmäktige godkänner förslag till genomförande för projekt Bordsvägen och att exploateringsnämnden medges rätt att genomföra projektet till en projektutgift om 80 miljoner kronor, en projektinkomst om 1,6 miljoner kronor och en total försäljningsinkomst om cirka 98,3 miljoner kronor.
2. Exploateringsnämnden godkänner för sin del överenskommelse om exploatering med överlåtelse av mark inom fastigheten Gubbängen 1:1 till Guldmyran nr 12 BRF för en preliminär köpeskilling om cirka 98,3 miljoner kronor enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1 samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner överenskommelsen och ger exploateringsnämnden rätt att träffa överenskommelsen.

Reservation

Gabriel Kroon (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 14 april 2025.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), André Nilsson (L) och Linn Bessner (C) föreslår (se beslutet).

- 2) Gabriel Kroon (SD) föreslår att exploateringsnämnden beslutar att avslå kontorets tjänsteutlåtande samt att därutöver anföra följande:

Projektet möjliggör cirka 90 nya bostäder och en verksamhetslokal vid Bordsvägen-Herrhagsvägen i Gubbängen. Strukturen omfattar två lamellhus längs Herrhagsvägen och ett gavelställt lamellhus vid Bordsvägen. Kistvägen byggs om och får en genare anslutning till Herrhagsvägen

Sverigedemokraterna motsätter sig exploateringen på den förslagna platsen. Ingreppet innebär en ovarsam förtätning som förstör området.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), André Nilsson (L) och Linn Bessner (C).

§16**Överenskommelse om exploatering med tomträtt, för fördelningsstation för el inom del av fastigheten Farsta 2:1 i Farsta med Ellevio AB. Godkännande av ersättning för dödning av tomträtt för fastigheten Farsta 2:9 i Farsta med Ellevio AB. Genomförandebeslut**

E2024-01786

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner för sin del förslag till genomförandet av exploatering inom del av fastigheten Farsta 2:1 och föreslår att kommunfullmäktige godkänner förslag till genomförande för projekt Fördelningsstation Perstorp och att exploateringsnämnden medges rätt att genomföra projektet till en projektutgift om 68,9 miljoner kronor.
2. Exploateringsnämnden godkänner ersättning för dödning av tomträtt för fastigheten Farsta 2:9 tillhörande Ellevio AB om 20 miljoner kronor för att möjliggöra bostadsbebyggelse i området. Exploateringsnämnden ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa erforderliga avtal.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 9 maj 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§17**Överenskommelse om exploatering med
överlåtelse av mark inom del av fastigheten
Vasastaden 1:118, invid kvarteret Getingen,
Hagastaden, Vasastaden med Fabege V115 AB**

E2024-03637

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner för sin del överenskommelse om exploatering med överlåtelse av mark inom del av fastigheten Vasastaden 1:118 invid kvarteret Getingen till Fabege V115 AB med en preliminär köpeskilling om 192 miljoner kronor, enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1, samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner överenskommelsen och ger exploateringsnämnden rätt att träffa överenskommelse i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 30 april 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§18**Slutredovisning av uppförande av konstverk i kommande stadsdelsparken i Kolkajen, Hjorthagen i Norra Djurgårdsstaden**

E2021-01579

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner slutredovisning av uppförande av konstverk i kommande stadsdelsparken i Kolkajen, Hjorthagen i Norra Djurgårdsstaden.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 7 april 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§19**Stockholms stads kemikalieplan 2025–2031. Svar på remiss**

E2025-00852

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 maj 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V) och Lennart Tonell (MP) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi vill förtydliga att miljöförvaltningens rekommendation för konstgräs, platsgjutet gummi och gummigranulat togs fram år 2019 och att det i stadens budget för åren 2024 och 2025 står att rekommendationen ska tillämpas. I stadens miljöprogram anges att platsgjutet gummi i offentlig miljö ska fasas ut. Vidare står det att vid anläggning av nya ytor samt uppgradering av befintliga ytor ska miljövänliga, biologiskt nedbrytbara material vara norm samt att alternativen löpande ska undersökas.

Barn är särskilt känsliga och sårbara för påverkan från den omgivande miljön eftersom deras organ och kroppar är under utveckling. Att som barn utsättas för riskfaktorer kan därför

öka risken för negativa hälsoeffekter och förvärra besvär av redan befintliga sjukdomar. I miljöprogrammet och den nya kemikalieplanen riktas därför särskilt fokus mot särskilt sårbara grupper, däribland barn, där ambitionen är att minska deras exponering för skadliga ämnen. I detta arbete omfattas bland annat lekplatsutrustning.

Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) och Linn Bessner (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi välkomnar att staden tar fram en ny kemikalieplan för åren 2025-2031. Vi vill dock fokusera på Stockholms stads hantering av PFAS, dessa så kallade "evighetskemikalier" som är extremt svåra att bryta ner och som utgör ett stort hot mot både miljö och folkhälsa. Trots att den föreslagna planen har satt upp målet att minska användningen och spridningen av dessa ämnen, ser vi inte tillräckligt tydliga åtgärder eller prioriteringar för att nå detta mål.

PFAS har under åren använts i allt från impregnering av textilier och kokkärl till släckskum vid brandövningar. Forskning visar att flera av dessa ämnen är cancerframkallande, reproduktionsstörande och skadar både djur och människor. Dessutom sprids PFAS lätt i miljön och ackumuleras i både vatten och mark, där de kan stanna kvar under mycket lång tid. Att städa upp efter dessa utsläpp är inte bara tekniskt komplicerat utan också enormt kostsamt för staden.

Trots de uppenbara farorna ser vi hur PFAS fortsätter att spridas inom Stockholms stad, bland annat genom dagvatten och avloppsvatten. Vi anser att staden måste ta ett mycket större ansvar för att fasa ut dessa ämnen och minska deras spridning. Enligt stadens egen kemikalieplan ska upphandlingar och inköp vara fria från PFAS och liknande ämnen, men uppföljningen och genomförandet av detta mål anser vi har varit otillräckligt.

Det behövs skärpt tillsyn och kontroll av verksamheter som riskerar att släppa ut PFAS i miljön, inklusive identifiering av de största utsläppskällorna. Vi ser även behovet av skarpare riktlinjer och krav vid upphandling av varor och tjänster med tydligt fokus på att eliminera PFAS. Det behövs även särskilda satsningar på att rena vatten och jord från PFAS, med hjälp av den ny och innovativ teknik och i samarbete med forskare och miljöexperter.

Alla stockholmare ska ha rätten till en giftfri miljö, detta är inte bara en fråga om folkhälsa, utan också om rättvisa och ansvar både för stockholmare i dag och framöver. De mest utsatta grupperna, såsom barn och kvinnor i barnafödande ålder, påverkas i högre grad av dessa ämnen. Vi uppmanar därför Stockholms stad att höja ambitionen för sitt arbete för att eliminera PFAS från stadens verksamheter och miljö.

André Nilsson (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Liberalerna välkomnar att staden tar fram en ny kemikalieplan för åren 2025 - 2031. Vi vill dock fokusera på Stockholms stads hantering av PFAS, dessa så kallade "evighetskemikalier" är extremt svåra att bryta ner och utgör ett stort hot mot både miljö och folkhälsa. Trots att den föreslagna planen har satt upp målet att minska användningen och spridningen av dessa ämnen, ser vi inte tillräckligt tydliga åtgärder eller prioriteringar för att nå detta mål.

PFAS har under åren använts i allt från impregnering av textilier och kokkärl till släckskum vid brandövningar. Forskning visar att flera av dessa ämnen är cancerframkallande, reproduktionsstörande och skadar både djur och människor. Dessutom sprids PFAS lätt i miljön och ackumuleras i både vatten och mark, där de kan stanna kvar under mycket lång tid. Att städa upp efter dessa utsläpp är inte bara tekniskt komplicerat utan också enormt kostsamt för staden.

Trots de uppenbara farorna ser vi hur PFAS fortsätter att spridas inom Stockholms stad, bland annat genom dagvatten och avloppsvatten. Vi anser att staden måste ta ett mycket större ansvar för att fasa ut dessa ämnen och minska deras spridning. Enligt stadens egen kemikalieplan ska upphandlingar och inköp vara fria från PFAS och liknande ämnen, men uppföljningen och genomförandet av detta mål anser vi har varit otillräckligt.

Vi vill se skärpt tillsyn och kontroll av verksamheter som riskerar att släppa ut PFAS i miljön, inklusive identifiering av de största utsläppskällorna. Vi ser även behovet av skarpare riktlinjer och krav vid upphandling av varor och tjänster med tydligt fokus på att eliminera PFAS. Det behövs även särskilda satsningar på att rena vatten och jord från PFAS, med hjälp av den ny och innovativ teknik och i samarbete med forskare och miljöexperter.

Av praktiska skäl och för att kunna hålla information aktuell avser förvaltningen placera en stor del av det handfasta innehållet i planen utanför det beslutade dokumentet. Det är lätt att förstå de fördelar med snabba ändringsprocesser och kortade beslutsvägar som förvaltningen eftersträvar men ledtider för politiska beslut finns för att möjliggöra granskning och ge legitimitet. Vi vill därför understryka vikten av att nämnden alltid är informerad om vad som görs i dess namn och att alla beslut eller avvägningar av politisk karaktär alltid föredras i nämnden

Liberalerna prioriterar att alla stockholmare ska ha rätten till en giftfri miljö, detta är inte bara en fråga om folkhälsa, utan också om rättvisa och ansvar. De mest utsatta grupperna, såsom barn och kvinnor i barnafödande ålder, påverkas i högre grad av dessa ämnen.

Vi uppmanar därför Stockholms stad att höja ambitionen sitt arbete för att eliminera PFAS från stadens verksamheter och miljö.

§20 Parkeringsplan och reviderade parkeringstaxeområden. Svar på remiss

E2025-01400

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Gabriel Kroon (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 13 maj 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), André Nilsson (L) och Linn Bessner (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att avslå förslaget till beslut samt att därutöver anföra följande:

I en tid när allt för många väljer bort att bo i Stockholm, särskilt när behovet av att bo större och få ihop familjelivet blir större, behöver politiken fokusera på att göra det enklare. Det handlar om att bygga fler stora lägenheter och småhus där familjer vill bo, det handlar om en välfungerande kollektivtrafik som underlättar vardagen och grönt resande. Men det handlar också om att stockholmare som behöver bilen ska kunna ha bilen och att det ska finnas plats att parkera den på.

Sedan det rödgröna styret tog över Stockholm har det år för år blivit allt dyrare att vara stockholmare. Skatten höjs, taxorna ökar och parkeringsavgifterna har i vissa områden ökat med nästan 50 procent. Det blir allt dyrare att vara stockholmare – samtidigt som det stockholmarna får tillbaka från staden blir allt mindre och sämre.

Den som låter sig vara cynisk kan konstatera att detta var väntat – det är klart att vänsterstyret ska göra det krångligare att ha bil i både inner- och ytterstaden. Som trafikkontoret själva konstaterar har de under de senaste åren fått flera budgetuppdrag kopplat till parkering – höjda avgifter för boende- och besöksparkering samt att ta bort boendeparkeringen i nybyggda områden är några av dessa. Samtidigt har exploateringskontoret fått i uppdrag att införa ett än lägre p-tal i nybyggnation.

En av de största skillnaderna är att gemensamt för nästan alla de områden som nu föreslås är att kollektivtrafiken de senaste åren blivit kraftigt försämrad. Oavsett om det gäller färre tunnelbaneavgångar eller omdragna/indragna bussar har det blivit allt svårare att ta sig fram i Stockholms ytterstad. Den försämrade kollektivtrafiken sätter Stockholms framkomlighet i nytt ljus – frågan som blir allt mer relevant för varje år med den rödgröna majoriteten är hur stockholmare egentligen är tänkta att ta sig fram.

Man skriver om parkeringen som styrmedel, men ytterst är det ju någonting annat. Det är en nödvändighet för att stockholmare som behöver bilen ska kunna bo i vår stad. Det kan handla om personer med funktionsnedsättningar som vill kunna flytta till en ny lägenhet och behöver nära mellan lägenheten och bilen, om barnfamiljen som vill få så mycket tid för varandra som möjligt och använder bilen som redskap för att storhandla, skjutsa till träningen och hämta upp tonåringarna sena kvällar när tunnelbanan inte upplevs som tillräckligt säker. Det handlar om pensionärer som mår bra och vill klara sig själva men vill slippa pendla långa trånga sträckor i kollektivtrafiken för att ta hand om barnbarnen eller kunna åka till landstället. Det vi beskriver är inte särfall som kan lösas med särskilda undantag. Det är hundratusentals stockholmare som betalar skatt, gör rätt för sig och som ska kunna räkna med att staden gör sin del i att de ska kunna trivas och må bra i Stockholm.

Att i steg för steg försvåra för vanligt folk och ta bort varje möjlighet att parkera innebär en obekväm selektering av vilka stockholmare som ska vara välkomna i vår stad. Långt ifrån alla kan, vill eller har råd att enbart förlita sig på gång, cykel och kollektivtrafik, få varor och tjänster hemkörda till dörren och ta taxi ut ur Stockholm för att hyra en bilpoolsbil för helgsemestern. Att bygga en stad enbart för dessa innebär en segregering som vi har svårt att förstå varför Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet bekvämt ställer sig bakom.

Exakt vilka gator som framöver kommer avgiftsbeläggas är oklart varpå det är svårt att förstå hur trafikkontoret räknat fram 20–30 miljon mer i årliga intäkter om förslaget genomförs. Det är också oklart om befintliga parkeringsplatser kommer bli kvar eller om en del av arbetet också kommer stå i att omvandla parkeringsplatser till det som bedöms som ”högre prioriterade funktioner”. Det i sin tur väcker frågan huruvida söktrafiken kommer öka när platserna blir färre och priserna på det också högre. Vi är också oroade för att olika regler och priser för olika gator kommer innebära att det blir allt svårare för stockholmare att göra rätt och att fler riskerar bötfällas. Vi frågar oss också vilka utvidgningar av parkeringstaxeområden från Plan för gatuparkering år 2016 som ännu inte genomförts (som framgår av trafikkontorets tjänsteutlåtande).

Moderaterna ställer sig kritiska till parkeringsplanen bland annat med hänsyn till den försämrade kollektivtrafiken till ytterstaden och de reviderade parkeringstaxeområdena med respekt för de omfattande kostnadsökningarna staden redan åsamkat stockholmarna under denna mandatperiod. Det är orimligt att försämma framkomligheten för stockholmarna i behov av bil samtidigt som de rödgröna partikollegorna visar totalt ointresse för att återställa det man förstört i kollektivtrafiken. I Moderaternas Stockholm ska ingen behöva flytta för att det inte går att hämta barnen efter sena fotbollsträningar eller för att det på ålderns höst är för långt att gå från tunnelbانهållplatsen hem. Då behöver trafikpolitiken bli mer verklighetsbetonad.

- 3) Gabriel Kroon (SD) föreslår att nämnden bifaller Sverigedemokraternas utlåtande som svar på remissen samt att därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna vill uttrycka vårt starka motstånd mot de höjda parkeringsavgifterna och utökade taxezoner som införs i staden. Dessa åtgärder är en del av en bilfientlig agenda som länge har präglat stadens trafikpolitik och som missgynnar de medborgare som är beroende av bilen i sin vardag.

Vi ser med stor oro på den bristande satsningen på underhåll och reinvesteringar i stadens gatuinfrastruktur, samt borttagandet av parkeringsplatser och körfält, vilka tillsammans försvårar framkomligheten och påverkar både invånare och näringsliv negativt.

Sverigedemokraterna vill därför tydligt markera att vi motsätter oss alla ytterligare avgiftshöjningar och begränsningar som gör det dyrare och mer komplicerat att äga och använda bil i staden. Vi vill i stället verka för sänkta avgifter och fler avgiftsfria parkeringsområden, för att underlätta för bilägare och främja stadens tillväxt och välmående.

Den nuvarande trafikpolitiken motverkar stadens ambition om en sammanhållen och levande stad genom att försämra framkomligheten och skapa dåliga förutsättningar för näringsliv och ekonomisk utveckling. Dessutom är de klimatmässiga effekterna av dessa åtgärder försumbar och fungerar främst som symbolpolitik.

Vi uppmanar därför stadens beslutsfattare att ompröva den rådande kursen och i stället prioritera en trafikpolitik som både underlättar för biltrafik och bidrar till stadens långsiktiga utveckling.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), André Nilsson (L) och Linn Bessner (C).

Särskilt uttalande

André Nilsson (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholm är en växande stad där marken är begränsad. Varje kvadratmeter måste därför användas med eftertanke och med hänsyn till helheten. Parkeringsplatser tar i anspråk en betydande del av det offentliga rummet, och det är rimligt att ställa frågan hur dessa ytor bäst kan komma stadens invånare till nytta. I dag är det ofta så att parkeringsavgifterna inte täcker de faktiska kostnaderna för markanvändningen, och

mellanskillnaden finansieras indirekt av skattemedel. I en stad med begränsade resurser bör vi gradvis gå mot en marknadsprissättning av parkeringsavgifterna, där priset speglar värdet av den mark som används, och där den som nyttjar resurserna också står för kostnaden.

Den föreslagna parkeringsplanen innehåller förslag på reviderade parkeringstaxeområden samt införande av avgifter i områden där beläggningen är hög, vilket kan ses som ett steg i denna riktning. I en liberal stad måste resurser, inklusive mark, användas där de gör mest nytta. Genom att införa parkeringsavgifter vilket nu föreslås där efterfrågan är hög, skapas ett system där priset speglar markens värde och styr mot ett mer ansvarsfullt nyttjande. Subventionerad parkering leder till trängsel i staden, samtidigt som ytor som skulle kunna användas för exempelvis cykelinfrastruktur, kollektivtrafik, grönytor eller bostäder blockeras av parkerade bilar. En sådan politik snedvrider marknaden och hämmar utvecklingen av en mer tillgänglig och levande stad.

Liberaler tror på individens frihet, men också på att frihet förutsätter ansvar. Den som väljer att äga och använda bil i en tät stadsmiljö måste också ta ansvar för de kostnader och det utrymme som detta innebär. Det är inte det allmännas roll att dölja dessa kostnader genom generella subventioner. Parkeringsavgifter är inte ett straff, utan en konsekvent tillämpning av principen att det offentliga rummet är en gemensam resurs, där nyttan måste vägas mot kostnaden.

Genom de föreslagna förändringarna, vilket inkluderar reviderade taxeområden, kan staden med ekonomiska styrmedel förbättra framkomligheten samt skapa attraktiva offentliga rum genom att värdefulla ytor i staden frigörs. Liberalerna värnar om marknadsekonomin principer och menar att marknaden, när den får verka under rättvisa och transparenta villkor, är ett kraftfullt verktyg för att gynna individen. Genom att låta priset på parkering i högre grad spegla markens verkliga värde, skapar vi incitament för ett mer effektivt och rättvist utnyttjande av stadens resurser. Det är en politik som främjar ansvarstagande, hållbar utveckling och ekonomisk rationalitet.

§21

Fosforfällning Riddarfjärden. Genomförandebeslut

E2025-01446

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna exploateringskontorets förslag till genomförande av fosforfällning i Riddarfjärden om 18,4 miljoner kronor, under förutsättning att medel från centrala medelsreserven erhålls.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 13 maj 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§22

Miljömålsberedningens förslag om en strategi för hur Sverige ska leva upp till EU:s åtaganden inom biologisk mångfald respektive nettoupptag av växthusgaser från markanvändningssektorn (LULUCF), SOU 2025:21. Anmälan om svar på remiss

E2025-00874

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna anmälan.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 12 maj 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§23**Samråd om förslag till avgränsning av strategisk miljöbedömning av Nationell restaureringsplan. Anmälan om svar på remiss**

E2025-01180

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna anmälan.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 12 maj 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§24

Information från exploateringskontoret

Dnr E2025-00208

Beslut

1. Exploateringsnämnden beslutar att genomföra nämndresa till Västerås den 25 augusti 2025.

Förvaltningschefens information

Förvaltningschef Thomas Andersson informerar om:

- Nämndresa till Västerås 25 augusti. Nämnden föreslås besluta att genomföra resan.
- Stadens och exploateringskontorets närvaro på Järvaveckan 11-14 juni.

Peter Svärd, projektchef informerar om projekt Slussen.

Vid protokollet

Fabian Lind